

**IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU GODIŠNJEG PLANA ZVANIČNE
STATISTIKE ZA 2015. GODINU**

Podgorica, februar 2016. godine

SADRŽAJ

Skraćenice	4
Sažetak	5
1. Zakonodavna regulativa i drugi propisi sistema zvanične statistike	6
1.1 Usvojeni zakonski i drugi akti tokom 2015. godine	6
2. Realizacija Godišnjeg plana zvanične statistike za 2015. godinu	7
2.1 Realizacija Godišnjeg plana zvanične statistike za 2015. u nadležnosti Zavoda za statistiku	7
2.1.1 Nerealizovana statistička istraživanja u nadležnosti Zavoda za statistiku	9
2.2 Realizacija Godišnjeg plana zvanične statistike za 2015. u nadležnosti drugih proizvođača zvanične statistike	10
3. Ostvarena unaprjeđenja statističkih istraživanja Zavoda za statistiku u 2015. godini	10
3.1 Diseminacija podataka i odnosi sa javnošću	17
3.1.1 Odnosi sa javnošću	18
3.2 Ostale razvojne aktivnosti (IT aktivnosti)	19
3.2.1 Tehnički uslovi	19
3.2.2 Programiranje.....	20
4. Međunarodne aktivnosti integracija u međunarodni statistički sistem.....	21
4.1 Evropske integracije	21
4.2 Međunarodni projekti	22
5. Eksterne revizije i kontrole	27
6. Finansije i kadrovski resursi	27
6.1 Finansijski resursi.....	27
6.2 Kadrovski i prostorni resursi	28
Prilog 1. Lista realizovanih statističkih istraživanja, shodno Godišnjem planu zvanične statistike u 2015. godini.....	29

SKRAĆENICE

EU	=	Evropska unija
EUROSTAT	=	Evropska statistička kancelarija
GDDS	=	Opšti diseminacioni sistem Međunarodnog monetarnog fonda
GFS	=	Statistika vladinih finansijskih sredstava
HICP	=	Harmonizovani indeks potrošačkih cijena
IKT	=	Informaciono - komunikacione tehnologije
ILO	=	Međunarodna organizacija rada
LPR	=	Light Peer Review – Globalna procjena statističkog sistema
MF	=	Ministarstvo finansija
MMF	=	Međunarodni monetarni fond
MVPEI	=	Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija
SPIR	=	Struktura prihoda i intermedijalne potrošnje po djelatnostima

SAŽETAK

Kao sažetak ključnih rezultata u 2015. godini koji su doprinijeli izvršenju strateških ciljeva definisanih Programom i Strategijom razvoja zvanične statistike 2014-2018. godine izdvajamo sljedeće:

1. U cilju usklađivanja zvanične statistike Crne Gore sa pravnim poretkom Evropske unije koji se odnosi na zvaničnu statistiku:

- usvojeni su sljedeći podzakonski akti: Godišnji plan zvanične statistike za 2016. godinu ("Sl.list Crne Gore", br. 71/15 od 17.12. 2015. godine) i izmjena i dopuna Programa zvanične statistike 2014 – 2018. godine ("Sl.list Crne Gore", br. 71/15 od 17.12. 2015. godine);
- Zavod za statistiku je realizovao 189 (99%) statističkih istraživanja od ukupno 192 planirana Godišnjim planom zvanične statistike za 2015. godinu, izdato je 6 publikacija, objavljena su 282 saopštenja, 2 analize, 18 metodoloških uputstava, održano je 5 konferencija za štampu, odgovoreno na 630 korisničkih zahtjeva;
- ostvarena su metodološka usklađivanja sa standardima Evropske unije u sljedećim oblastima: makroekonomска statistika i nacionalni računi; poljoprivreda i životna sredina; poslovne statistike - turizam, energetika, industrija, građevinarstvo, saobraćaj; statistika uslova života i potrošnje domaćinstava i implementirane dvije statističke klasifikacije;
- ostvaren je značajan napredak u ispunjenju završnih mjerila Poglavlja 18-Statistika (ESA 2010), objavom godišnjeg BDP-a u skladu sa ESA 2010 i kvartalnog obračuna BDP-a u skladu sa ESA 2010 metodologijom. Takođe, objavljen je po prvi put novi makroekonomski agregat Bruto nacionalni dohodak.

2. U cilju jačanja administrativnih kapaciteta i edukacije kadra:

- ojačan je visoko-rukovodni kadar Zavoda za statistiku imenovanjem dva pomoćnika direktora;
- edukaciju/stražiranje u EUROSTAT-u u trajanju od 4-6 mjeseci obavila su 4 službenika;
- edukacija i prisustvo na ukupno 145 međunarodnih konferencija, sastanaka, radionica, treninga ili studijskih posjeta van Crne Gore u cilju unaprjeđenja zvaničnog statističkog sistema Crne Gore, preko IPA višekorisničkog projekta obezbijeđeno je za službenike Zavoda za statistiku i druge proizvođače zvanične statistike.

3. U cilju većeg korišćenja administrativnih izvora podataka za potrebe zvanične statistike:

- potpisano je šest Sporazuma o međusobnoj saradnji sa imaočima administrativnih evidenciјa u cilju smanjenja opterećenosti izveštajnih jedinica i smanjenju troškova;
- Vlada Crne Gore usvojila je Informaciju o značaju i korišćenju administrativnih izvora u statističke svrhe, koja ima za cilj da ukaže na značaj korišćenja administrativnih registara/evidenciјa prilikom proizvodnje rezultata zvanične statistike u konkretnom slučaju Popisa stanovništva Crne Gore čije se sprovođenje planira 2021. godine.

4. U cilju unaprjeđenja statističkih procesa uvođenjem novih tehnologija:

- razvijene dvije nove metode u prikupljanju podataka CAWI metoda (prikupljanje putem internet-a ili e-upitnika) i CAPI metoda (prikupljanje podataka uz korišćenje laptopa, netbooka i sl.);
- definisana Strategija razvoja Informaciono-komunikacionih tehnologija (IKT) Zavoda za statistiku.

U Izvještaju o napretku Evropske komisije za 2015. godinu, shodno novoj metodologiji, Poglavlje 18 - Statistika je dobilo ocjenu „određeni napredak“ i „određeni nivo spremnosti“, uz preporuku daljeg jačanja kadrovskih i finansijskih resursa i daljeg usklađivanja sa ESA 2010 metodologijom.

1. ZAKONODAVNA REGULATIVA I DRUGI PROPISI SISTEMA ZVANIČNE STATISTIKE

Zakonodavni okvir zvaničnog statističkog sistema čine sljedeći pravni akti:

1. Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl.list Crne Gore“, br. 18/12 od 30.03.2012. godine);
2. Program zvanične statistike 2014-2018. godine („Sl.list Crne Gore“, br. 13/14 od 14.03.2014. godine) i izmjene i dopune („Sl.list Crne Gore“, br. 71/15 od 17.12.2015. godine);
3. Strategija razvoja zvanične statistike 2014-2018. godine (Vlada Crne Gore usvojila 23. januara 2014. godine);
4. Godišnji Plan zvanične statistike za 2016. godinu („Sl.list Crne Gore“, br. 71/14 od 17.12.2015. godine);
5. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji (Vlada Crne Gore usvojila 4. septembra 2014. godine) i
6. Kalendar objavljivanja statističkih podataka za 2016. godinu Zavoda za statistiku i drugih proizvođača zvanične statistike.

1.1 Usvojeni zakonski i drugi akti tokom 2015. godine

1. Na osnovu člana 21 stav 3 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike („Sl.list Crne Gore“, broj 18/12), Vlada Crne Gore, na 131. sjednici od 15. oktobra 2015. godine, donijela je Odluku **o izmjeni i dopuni Programa zvanične statistike za 2014 – 2018. godinu**. Program zvanične statistike za 2014–2018. godinu predstavlja okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju zvanične statistike Crne Gore, za period od pet godina. Sve prioritetne aktivnosti zvanične statistike, sažete su i inkorporirane u ovom dokumentu, koji se donosi u skladu sa Strategijom razvoja zvanične statistike. Razlog izmjene i dopune Programa zvanične statistike 2014-2018. godine je pristupanje Ministarstva nauke u sistem zvanične statistike Crne Gore. Ministarstvo nauke steklo je sve uslove za pristupanje u sistem zvanične statistike Crne Gore u oblasti statistike “Istraživanje i razvoj”, shodno članu 7 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike i Proceduri o pristupanju proizvođača statistike u sistem zvanične statistike Crne Gore (br. 01-293 od 09.02.2015. godine).
2. **Godišnjim planom zvanične statistike za 2016. godinu** planirana je realizacija 212 statističkih aktivnosti. Od ukupnog broja planiranih statističkih istraživanja 160 (ili 75%) će se realizovati od strane Zavoda za statistiku, kao glavnog nosioca i diseminatora statističkih podataka, dok će 52 (ili 25%) istraživanja realizovati drugi proizvođači zvanične statistike. Godišnji plan temelji se na potrebama korisnika i petogodišnjeg Programa zvanične statistike, kao i zahtjevima Evropske unije, koji su navedeni u dokumentu EUROSTAT-a *Statistical Requirements Compendium*.
3. **Kalendar objavljivanja statističkih podataka za 2016. godinu Zavoda za statistiku i drugih proizvođača zvanične statistike** predstavlja pregled statističkih istraživanja i publikacija, vezano za dinamiku, sadržaj, period i format publikovanja statističkih istraživanja i publikacija.
4. **Informacija o korišćenju administrativnih izvora u statističke svrhe** (usvojena na 139. sjednici Vlade Crne Gore od 10. decembra 2015. godine) ima za cilj da ukaže na značaj korišćenja administrativnih registara/evidencija prilikom proizvodnje rezultata zvanične statistike, u konkretnom slučaju Popisa stanovništva Crne Gore čije se sprovođenje planira 2021. godine.

2. REALIZACIJA GODIŠNJEG PLANA ZVANIČNE STATISTIKE ZA 2015. GODINU

U skladu sa Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list Crne Gore", br. 18/12 od 30.03. 2012. godine) priprema se Godišnji plan zvanične statistike za 2015. godinu.

Godišnjim planom zvanične statistike za 2015. godinu predviđeno je ukupno 237 statističkih istraživanja.

Broj statističkih istraživanja koje je realizovao Zavod za statistiku, kao glavni nosilac i diseminator statističkih podataka, organizator i koordinator zvanične statistike je 192 (ili 81%), dok su drugi proizvođači zvanične statistike realizovali 45 (ili 19%) statističkih istraživanja.

Tabela 1. Prikaz ukupnog broja planiranih, realizovanih i nerealizovanih statističkih istraživanja u 2015. godini

Red.br	Naziv proizvođača zvanične statistike	Planirane statističke aktivnosti	Realizovane statističke aktivnosti	Nerealizovane statističke aktivnosti
		Broj	Broj	Broj
1.	Zavod za statistiku	192	189	3
2.	Centralna banka Crne Gore	9	9	0
3.	Ministarstvo finansija	6	6	0
4.	Komisija za hartije od vrijednosti	3	3	0
5.	Uprava carina	1	1	0
6.	Poreska uprava	6	6	0
7.	Fond penzijskog i invalidskog osiguranje Crne Gore	2	2	0
8.	Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	2	2	0
9.	Institut za javno zdravlje Crne Gore	16	16	0
UKUPNO		237	234	3

2.1 Realizacija Godišnjeg plana zvanične statistike za 2015. godinu u nadležnosti Zavoda za statistiku

Zavod za statistiku, je glavni nosilac i diseminator statističkih podataka, kao i odgovorni, stručni nosilac, organizator i koordinator sistema zvanične statistike Crne Gore, koji realizuje najveći broj statističkih istraživanja. Od 192 ukupno planirana statistička istraživanja, Zavod je realizovao 189 istraživanja ili 99% od kojih je 12 novih:

1. Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u administrativnim cijenama – pilot istraživanje;
2. Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u stalnim poreskim stopama - pilot istraživanje;
3. Klasifikovanje institucionalnih jedinica po institucionalnim sektorima za ukupnu ekonomiju. Zavod za statistiku je radio na pripremi draft verzije klasifikacije institucionalnih jedinica po institucionalnim sektorima prema metodologiji Evropskog sistema računa (ESA 2010 metodologija). U skladu sa međunarodnom metodologijom i preporukama neophodno je klasifikaciju institucionalnih jedinica po institucionalnim sektorima, što je planirano u toku 2016. godine, pripremiti i usaglasiti u saradnji sa Ministarstvom finansija, Centralnom bankom Crne Gore;
4. Obračun kvartalnog bruto domaćeg proizvoda po proizvodnoj i potrošnoj metodi primjenom direktnog pristupa - pilot istraživanje;
5. Analiza statistike državnih finansija - pilot istraživanje;
6. Istraživanje o strukturi prihoda i intermedijalne potrošnje po djelatnostima (SPIR), koje je planirano Godišnjim planom zvanične statistike za 2015. godinu, a sprovedeno je na terenu krajem 2014. godine. Tokom 2015. godine izvršen je unos, numerička i logička

- kontrola podataka. Rezultati SPIR istraživanja koriste se za potrebe izrade tabela ponude i upotrebe;
7. Godišnje istraživanje primjene tabela ponude i upotrebe u obračunu bruto domaćeg proizvoda - pilot istraživanje;
  8. Istraživanje o strukturi zarada - realizacija ovog istraživanja obezbjeđuje podatke o vezama između nivoa zarada i individualnih karakteristika zaposlenih (godina, pola, dužine radnog staža, najvišeg stepena obrazovanja), kao i karakteristika njihovih poslodavaca (ekonomski aktivnost, veličina i lokacija preduzeća). Istraživanje je sprovedeno u toku 2015. godine na uzorku od 1068 izvještajnih jedinica, a sredstva za njegovo sprovođenje obezbijeđena su kroz IPA projekat;
  9. Pilot istraživanje o prometu pesticida sprovedeno je u novembru 2015. godine u saradnji sa Fitosanitarnom upravom;
  10. Godišnji izvještaj o uzgoju bijele ribe i školjki u marikulti usklađeno sa Regulativom 762/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. godine, koja se odnosi na dostavljanje statističkih podataka o akvakulturi i marikulti;
  11. Izvještaj o uzgoju ribe u ribnjacima - akvakultura - usklađeno sa Regulativom 762/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta od 9. jula 2008. godine, koja se odnosi na dostavljanje statističkih podataka o akvakulturi i marikulti;
  12. Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava, uspostavljen je i radi se na njegovom ažuriranju korišćenjem internih i eksternih izvora. Koristi se isključivo u statističke svrhe.

Od posebnog značaja – zbog uvezanosti sa ostalim pregovaračkim poglavljima, ali i zbog značajnih finansijskih sredstava za njihovu realizaciju, ističemo sljedeća istraživanja:

- 1. Implementacija ESA 2010 metodologije u obračunu godišnjeg i kvartalnog bruto domaćeg proizvoda** (podrazumijeva ispunjavanje obaveza koje su definisane Pregovaračkom pozicijom za Poglavlje 18 - Statistika, a od značaja su i za Poglavlje 17 - Ekonomski i monetarna politika, Poglavlje 33 - Finansijske i budžetske odredbe i Poglavlje 16 - Oporezivanje);
- 2. Obračun makroekonomskog agregata bruto nacionalnog dohotka u skladu sa ESA 2010 metodologijom** (podrazumijeva ispunjavanje obaveza koje su definisane Pregovaračkom pozicijom za Poglavlje 18 - Statistika, a od značaja su i za Poglavlje 17 - Ekonomski i monetarna politika, Poglavlje 33 - Finansijske i budžetske odredbe i Poglavlje 16 - Oporezivanje);
- 3. Sprovođenje istraživanja o strukturi prihoda i intermedijalne potrošnje po djelatnostima (SPIR), koje je osnov za izradu tabela ponude i upotrebe** - podrazumijeva praktično popis privrede, a podaci se koriste za unaprjeđenje obračuna bruto domaćeg proizvoda i kreiranje tabela ponude i upotrebe što je jedan od uslova za zatvaranje Poglavlja 18 - Statistika, s tim da podaci pomenutog istraživanja odnosno tabele ponude i upotrebe predstavljaju osnovu pregovora Poglavlja 33 - Finansijske i budžetske odredbe, u dijelu određivanja poreske osnove Crne Gore za participaciju u budžetu Evropske unije;
- 4. Harmonizovani indeks potrošačkih cijena** (zbog potreba koje su definisane pregovaračkim Poglavljem 17 - Ekonomski i monetarna politika, kao i zbog Mastriških kriterijuma u kontekstu da Crna Gora jeste eurizovana ekonomija);
- 5. Istraživanje o strukturi poljoprivrednih gazdinstava,** (zbog potreba koje su definisane pregovaračkim Poglavljem 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj za potrebe pristupa strukturnim fondovima i subvencijama za razvoj poljoprivrede. Ovi podaci igraju ključnu ulogu u dizajnu, implementaciji, praćenju i evaluaciji Zajedničke poljoprivredne politike);
- 6. Poljoprivredni računi** (podrazumijevaju razvoj i uvođenje novih istraživanja u cilju prikazivanja sektora poljoprivrede kroz cjelovit sistem računa, a zbog pregovaračkog Poglavlja 11 -

Poljoprivreda i ruralni razvoj za potrebe pristupa strukturnim fondovima i subvencijama za razvoj poljoprivrede).

2.1.1 Nerealizovana statistička istraživanja u nadležnosti Zavoda za statistiku

Od ukupno 192 planirana statistička istraživanja u nadležnosti Zavoda za statistiku, tri statistička istraživanja nijesu realizovana, što čini 1% od ukupnog broja istraživanja planiranih Godišnjim planom zvanične statistike za 2015. godinu.

Tabela 2. Nerealizovana statistička istraživanja planirana Godišnjim planom zvanične statistike u 2015. godini

Naziv statističkih istraživanja	
1.	Izvještaj o aktivnostima inkubatorskih stanica
2.	Istraživanje o strukturi vinograda – loza za druge svrhe
3.	Istraživanje o socijalnoj zaštiti – ESSPROS (pilot istraživanje)

Razlog nerealizacije Izvještaja o aktivnostima inkubatorskih stanica je nepostojanje inkubatorskih stanica u izvještajnoj godini, dok je razlog nerealizacije Istraživanja o strukturi vinograda – loza za druge svrhe, nedostatak finansijskih sredstava, kao i neažuriranost statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava iz administrativnih izvora. Zbog nedostatka kadra, nije u potpunosti realizovano ESSPROS istraživanje, ali su preduzete aktivnosti u cilju potpune realizacije. Rezultati istraživanja se očekuju u narednom periodu, tokom 2016. i 2017. godine uz podršku IPA 2013 nacionanog projekta pomoći.

2.2 Realizacija Godišnjeg plana zvanične statistike za 2015. godinu u nadležnosti drugih proizvođača zvanične statistike

Drugi proizvođači zvanične statistike realizovali su svih (45) statističkih istraživanja planiranih Godišnjim planom zvanične statistike za 2015. godinu. Rezultati statističkih istraživanja dostupni su korisnicima na zvaničnim web stranicama drugih proizvođača zvanične statistike.

U prilogu Izvještaja nalazi se spisak realizovanih statističkih istraživanja, shodno Godišnjem planu zvanične statistike za 2015. godinu.

Drugi proizvođači zvanične statistike učestvuju u pripremi i realizaciji:

- Programa zvanične statistike za period 2014-2018. godine;
- Godišnjeg plana zvanične statistike;
- Kalendara objavljivanja statističkih podataka i
- Izvještaja o izvršenju Programa i Godišnjeg plana zvanične statistike.

Tokom 2015. godine održane su 4 sjednice Savjeta statističkog sistema u cilju davanja stručnih mišljenja i predloga, u skladu sa članom 13 Zakona.

3. OSTVARENA UNAPRJEĐENJA STATISTIČKIH ISTRAŽIVANJA ZAVODA ZA STATISTIKU U 2015. GODINI

Ostvarena unaprjeđenja bila su u sljedećim statističkim oblastima:

- A. Makroekonomsko statistike;
- B. Statistike poljoprivrede;
- C. Statistike životne sredine i šumarstva;
- D. Poslovne statistike;
- E. Socijalne statistike i
- F. Sektoru za nacionalnu koordinaciju.

A. Makroekonomsko statistika

a) Nacionalni računi

Ostvarena su sljedeća unaprjeđenja vezano za statistiku nacionalnih računa u 2015. godini:

- implementirana je metodologija ESA 2010 u obračunu godišnjeg bruto domaćeg proizvoda (BDP) za period 2010-2013. godine. Metodološke promjene u skladu sa ESA 2010 metodologijom, koje su imale uticaj na nivo BDP-a odnose se na: „kapitalizaciju troškova istraživanja i razvoja“ i „kapitalizaciju troškova vojnog naoružanja“. Takođe, primjenjena su i dodatna statistička poboljšanja, koja se odnose na: unaprjeđenje obračuna FISIM-a, državne potrošnje i imputirane rente, koja su sprovedena u cilju harmonizacije sa standardima Evropske unije;
- objavljeni su konačni rezultati godišnjeg BDP za 2014. godinu po proizvodnoj i potrošnoj metodi u tekućim i stalnim cijenama, prema Nace Rev.2 klasifikaciji djelatnosti, u skladu sa ESA 2010 metodologijom;
- objavljena je vremenska serija godišnjeg BDP-a za period 2010-2014. godine, u skladu sa ESA 2010 programom za transmisiju podataka i dostavljena je EUROSTAT-u putem Edamis web portala kroz SDMX format;
- implementirana je metodologija ESA 2010 u obračunu kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (BDP) za period I kvartal 2010. - III kvartal 2015. godine;
- objavljen je makroekonomski agregat: bruto nacionalni dohodak za period 2010-2014. godine u skladu sa ESA 2010 metodologijom;
- sproveden je eksperimentalni obračun nefinansijskih računa sektora države za 2011. godinu na osnovu raspoloživih podataka Ministarstva finansija prema ESA 95 metodologiji,
- sproveden je eksperimentalni obračun BDP-a po prihodnoj metodi za period 2011-2013. godine prema ESA 95 metodologiji;
- objavljena je vremenska serija kvartalnog BDP-a za period I kvartal 2010. - III kvartal 2015. godine, u skladu sa ESA 2010 programom za transmisiju podataka i dostavljena je EUROSTAT-u putem Edamis web portala kroz SDMX format;
- ažurirani su metapodaci na web sajtu Zavoda za statistiku;
- ažurirani su metapodaci za potrebe Opštег sistema za diseminaciju podataka (eng. General Data Dissemination System, GDDS) u okviru Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

b) Spoljna trgovina

Ostvarena su sljedeća unaprjeđenja vezano za statistiku spoljne trgovine u 2015. godini:

- urađena je Mirror analiza koja se odnosi na poređenje podataka spoljnotrgovinske robne razmjene sa zemljama članicama EU i drugim zemljama sa značajnom spoljnotrgovinskom razmjenom, kao i ažuriranje strateškog priručnika i nacionalnog izvještaja o statistici spoljne trgovine Crne Gore. Mirror analiza je pripremljena za period 2009-2013. godine na agregatnom nivou i za period 2012-2013. godine na detaljnijem nivou klasifikacije Kombinovane nomenklature (8-cifarskom nivou);
- ažurirani su metapodaci za potrebe Opštег sistema za diseminaciju podataka (eng. General Data Dissemination System, GDDS) u okviru Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

c) Strukturalno istraživanje o poslovanju preduzeća

Ostvarena su sljedeća unaprjeđenja vezano za strukturalnu biznis statistiku u 2015. godini:

- kompilirani su i obrađeni podaci o poslovanju privrednih subjekata za 2014. godinu, metodološki usklađeni sa Regulativom (EZ) 295/2008, koja definiše okvir za prikupljanje, obradu i publikovanje podataka o aktivnostima preduzeća;
- objavljena je analiza "Poslovanje preduzeća u Crnoj Gori u 2014. godini" na zvaničnom sajtu Zavoda. Analiza sadrži glavne pokazatelje crnogorskog biznisa i to prema različitim aktivnostima i klasama privrednih subjekata;
- pripremljen je Izvještaj o kvalitetu za strukturalnu biznis statistiku za referentnu 2013. godinu.

d) Statistika stranih filijala - FATS statistika

Ostvarena su sljedeća unaprjeđenja vezano za statistiku stranih filijala u 2015. godini:

- kompilirani su i obrađeni podaci za statistiku stranih i domaćih filijala za 2014. godinu;
- objavljeno je Saopštenje za statistiku domaćih filijala (IFATS) za 2014. godinu;
- pripremljen je Izvještaj o kvalitetu za statistiku stranih filijala za referentnu 2013. godinu.

e) Statistika cijena

Ostvarena su sljedeća unaprjeđenja vezano za statistiku cijena u 2015. godini:

- sprovedeno je pilot istraživanje Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u administrativnim cijenama i obračunati su indeksi za period od 2010. do 2015. godine;
- sprovedeno je pilot istraživanje Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u stalnim poreskim stopama i obračunati su indeksi za period od 2010. do 2011. godine, u skladu sa Regulativom (EK) br. 119/2013;
- napisana je detaljna radna metodologija (Inventory) za Harmonizovani indeks potrošačkih cijena i ista je dostavljena EUROSTAT -u, čime je ispunjena obaveza definisana Zajedničkom pregovaračkom pozicijom za Poglavlje 18 - Statistika;
- u okviru indeksa cijena proizvođača industrijskih proizvoda obračunati su indeksi po glavnim industrijskim grupama (MIGs) i u septembru su poslati podaci EUROSTAT-u za period od januara 2010. godine zakљučno sa zadnjim raspoloživim podacima;
- ažurirani su metapodaci za potrebe Opštег sistema za diseminaciju podataka (eng. General Data Dissemination System, GDDS) u okviru Međunarodnog monetarnog fonda (MMF).

B. Statistika poljoprivrede

U okviru statistike poljoprivrede uspostavljen je *Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava*, na čijem ažuriranju se konstantno radi korišćenjem internih i eksternih izvora. Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava koristi se isključivo u statističke svrhe.

a) Ekonomski računi u poljoprivredi i cijene u poljoprivredi

Ostvareni su sljedeći rezultati vezani za ekonomске račune u poljoprivredi i cijene u poljoprivredi:

- dizajniran je metod obračuna apsolutnih cijena u poljoprivredi i indeks cijena poljoprivrednih proizvoda i sredstava i usluga uloženih u poljoprivredi u skladu sa:
  - EUROSTAT-ovim Priručnikom za cijene u poljoprivredi, od marta 2008. godine i
  - nacrtom sporazuma o cijeni zemljišta i zemljишne rente (Handbook for EU Agricultural Price Statistics, March 2008, EUROSTAT i Draft agreement on statistics for agricultural land prices and rents).

U skladu sa postignutim rezultatima pripremljeni su i poslati Eurostatu sljedeći izvještaji:

- izvještaj o apsolutnim cijenama poljoprivrednih proizvoda (Agricultural Absolute Prices Inventory);
- izvještaj o indeksima poljoprivrednih cijena (Agricultural Prices Indices Inventory);
- izvještaj o cijenama zemljišta i zemljишne rente (Agricultural Land Prices and Rents).

- dizajniran je metod obračuna za Proizvodni račun u poljoprivredi (vrijednost poljoprivrede-output) u skladu sa:
  - Regulativom (EZ) br. 138/2004 (Regulation (EC) No 138/2004 of the European parliament and of the Council of 5 December 2003 on the economic accounts for agriculture in the Community).

U skladu sa postignutim rezultatima pripremljen je i poslat EUROSTAT-u sljedeći izvještaj:

- izvještaj o računima u poljoprivredi (Inventory of the Economic Accounts for Agriculture - EAA methodology in Montenegro) u saradnji sa Biotehničkim fakultetom.

b) Statistika stočarstva

Ostvareni su sljedeći rezultati u statistici stočarstva:

- u okviru statistike klanja stoke i živine, odrađene su kalkulacije za obračun bruto domaće proizvodnje mesa i predviđanje proizvodnje mesa (*GIP forecast model*) u skladu sa EU Regulativom 1165/2008 Evropskog parlamenta i Savjeta koja se odnosi na statistiku stoke i mesa;
- sprovedeno je elektronsko prikupljanje podataka u okviru godišnjeg istraživanja o stočarstvu poljoprivrednih gazdinstava, kao pilot projekat za opštine Podgorica i Danilovgrad. Aplikacija je rađena u BLAISE programu.

c) Statistika biljne proizvodnje

Ostvareni su sljedeći rezultati u statistici biljne proizvodnje:

- U cilju usklađenosti statistike biljne proizvodnje sa EU Regulativom 543/2009 Evropskog parlamenta i Savjeta o statistici usjeva, završen je preračun serije podataka za period 2007-2013. godine i podaci su dostavljeni EUROSTAT-u putem e-DAMIS web portala.

d) Statistika ribarstva

Ostvareni su sljedeći rezultati u statistici ribarstva:

- u oblasti statistike ribarstva sprovedena su dva nova istraživanja koja nijesu bila planirana Godišnjim planom zvanične statistike za 2015. godinu, a nastala su kao rezultat rada Radne grupe Ribarstvo, shodno potpisom Sporazumu o saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja i to:
  - Godišnji izvještaj o uzgoju bijele ribe i školjki u marikulturi i
  - Izvještaj o uzgoju ribe u ribnjacima – akvakultura.

C. Statistika životne sredine

Ostvareni su rezultati u statistici otpada, koja je sastavni dio statistike životne sredine:

- u saradnji sa Agencijom za zaštitu životne sredine, prikupljeni su i objavljeni podaci u oblasti statistike otpada, shodno Regulativi (EU) br. 849/2010 (COMMISSION REGULATION (EU) No 849/2010 of 27 September 2010 amending Regulation (EC) No 2150/2002 of the European Parliament and of the Council on waste statistics).

Podaci su poslati putem e-DAMIS web portala EUROSTAT-u za 2013 i 2014. godinu.

D. Poslovna statistika

a) Poslovna statistika i kratkoročni indikatori

Ostvarena unaprjeđenja u 2015. godini su:

- u saradnji sa Sekretarijatom Energetske zajednice i Energetskim institutom „Hrvoje Požar“ iz Hrvatske, realizovano je istraživanje o potrošnji energenata u industriji, javnom i komercijalnom sektoru u Crnoj Gori za 2014. godinu, shodno Regulativi (EU) br. 1099/2008 i 147/2013;
- mjesечni upitnici o naftnim derivatima (JODI i MOSOIL) za 2013. godinu poslati su putem e-DAMIS web portala po prvi put EUROSTAT-u;
- metodološko uputstvo *Investicije u osnovna sredstva* revidirano je u skladu sa metodologijom ESA 2010;
- pripremljeni su metapodaci za istraživanja o prometu u ostalim uslugama i cijenama stanova u novogradnji;
- unaprijeđeno je prikupljanje podataka putem e-upitnika za statističko istraživanje „Trgovina na malo“;
- započet je rad na pripremi e-upitnika za elektronsko prikupljanje podataka o dolascima i noćenjima turista;
- unaprijeđene su aplikacije za unos podataka za gotovo sva istraživanja poslovnih statistika;

- unaprijeđena je statistika turizma, stupanjem na snagu novog Zakona o turističkim organizacijama ("Sl. list RCG", br. 11/04 od 20.02.2004, 46/07 od 31.07.2007, "Sl. list Crne Gore", br. 73/10 od 10.12.2010, 40/11 od 08.08.2011, 45/14 od 24.10.2014), poboljšan je obuhvat i kvalitet podataka o turističkom prometu u individualnom smještaju;
- kvartalni podaci drumskog teretnog saobraćaja poslati su putem e-DAMIS web portala EUROSTAT- u po prvi put, u skladu sa Regulativama (EZ) br. 1172/98 i br. 70/2012.

U skladu sa postignutim rezultatima pripremljeni su sljedeći izvještaji:

- o kvalitetu za indeks fizičkog obima industrijske proizvodnje;
- o kvalitetu za indeks prometa u industriji;
- o kvalitetu za indeks trgovine na malo;
- o kvalitetu za indeks prometa u ostalim uslugama;
- o kvalitetu za građevinsku aktivnost;
- o kvalitetu za cijene stanova u novogradnji;
- o kvalitetu za građevinske dozvole.

E. Socijalna statistika

a) Statistika prihoda i uslova života – SILC

U 2015. godini ostvaren je sljedeći napredak:

- metodološki su unaprijeđeni upitnici i dodata sekundarne varijable u upitnicima za 2015. godinu, a sve u skladu sa Regulativom (EU) No 67/2014 i metodologijom koju propisuje EUROSTAT za ovu oblast statistike (EU-SILC 065 - Description of target variables: Cross-sectional and Longitudinal);
- unaprijeđeno je Uputstvo za anketare;
- unaprijeđen je Program za unos podataka statistike prihoda i uslova života;
- unaprijeđena je aplikacija za logičko-računsku kontrolu unijetih podataka statistike prihoda i uslova života;
- dostavljeni su podaci o prihodima i uslovima života za 2013. godinu EUROSTAT-u putem e-DAMIS web portala i e-DAMIS web aplikacije.

U skladu sa postignutim rezultatima pripremljen je i poslat EUROSTAT-u sljedeći izvještaj:

- Izvještaj o realizovanim aktivnostima za EU SILC 2014 - Progress report.

b) Statistika obrazovanja:

- Unaprijeđeno je prikupljanje podataka, prelaskom sa izvještajnog metoda na korišćenje administrativnih evidenciјa u statističke svrhe (predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja).

c) Statistika pravosuđa:

- potpisani su Sporazumi o saradnji o razmjeni administrativnih podataka sa *Sekretarijatom sudskog savjeta i Vrhovnim državnim tužilaštvom Crne Gore*, čime se smanjila opterećenost izvještajnih jedinica.

d) Statistika kulture:

- potpisani je Sporazum o saradnji o razmjeni administrativnih podataka sa Agencijom za elektronske medije i dogovorena saradnja o uspostavljanju statistike elektronskih medija.

e) Statistika međunarodnih migracija:

- potpisani je Sporazum o saradnji o razmjeni administrativnih podataka sa Ministarstvom unutrašnjih poslova u cilju uspostavljanja statistike azila, nelegalnih migracija i sticanja i gubitka državljanstva.

F. Sektor za nacionalnu koordinaciju

a. Koordinacija sistema zvanične statistike

Koordinaciona uloga Zavoda za statistiku u statističkom sistemu Crne Gore definisana je članom 8 Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike, kojim je određeno da je Zavod za statistiku glavni koordinator statističkog sistema zvanične statistike.

Tokom 2015. godine ojačana je koordinacija na efektivan način kroz niz instrumenata:

1. Formiran je Sektor za nacionalnu koordinaciju statističkih izvora podataka, koji koordinira zvaničnim statističkim sistemom na nivou Crne Gore. Poslovi u okviru sektora odnose se na:
  - a. koordinaciju i saradnju sa proizvođačima zvanične statistike;
  - b. uspostavljanje saradnje sa administrativnim izvorima podataka i ostalim relevantnim institucijama nadležnim za vođenje administrativnih evidencija;
  - c. koordinaciju Savjeta statističkog sistema;
  - d. uspostavljanje saradnje sa naučno-istraživačkim institucijama, univerzitetima;
  - e. izradu zakona i podzakonskih akata statističkog sistema (Zakona o statistici, Strategije razvoja, petogodišnjeg Programa, Memoranduma o saradnji, Godišnjeg plana, Izveštaja o realizaciji Godišnjeg plana...);
  - f. konsultacije Zavoda, sa korisnicima, kako bi se proširila zajednica korisnika;
  - g. i ostali poslovi koji se odnose na koordinaciju.
2. Usvojene su dvije procedure koje regulišu koordinaciju unutar statističkog sistema:
  - h. Procedura o pristupanju proizvođača statistike u sistem zvanične statistike Crne Gore (br. 01-293 od 09. II 2015.);
  - i. Procedura o korišćenju administrativnih izvora podataka za potrebe zvanične statistike (br. 01-1886 od 02. VI 2015.).
3. Zavod je u toku 2015. godine posebnu pažnju posvetio saradnji sa administrativnim izvorima podataka i ostalim relevantnim institucijama nadležnim za vođenje administrativnih evidencija. Ovaj proces podržan je i kroz proces evropskih integracija (kroz Poglavlje 18 - Statistika) u kojem je uloga Zavoda, kao koordinatora statističkog sistema Crne Gore stavljena u prvi plan. U cilju unaprjeđenja zvaničnog statističkog sistema i definisanja planova za harmonizaciju Poglavlja 18 – Statistika sa EU standardima, Zavod je pokrenuo inicijativu za formalizovanje međuinstитucionalnih odnosa, kako sa zvaničnim proizvođačima tako i sa administrativnim izvorima.

Zavod je potpisao 6 sporazuma sa imacima administrativnih izvora u cilju unaprjeđenja zvaničnog statističkog sistema:

- **Ministarstvom unutrašnjih poslova** na području statistike kriminaliteta, migracija i međunarodne zaštite, kao i saobraćajnih nezgoda, nastradalih lica i drumskog prevoza robe;
- **Vrhovnim državnim tužilaštvom** na području statistike kriminaliteta, koja predstavlja dio statistike pravosuđa;
- **Sekretarijatom sudskog savjeta** na području statistike pravosuđa;
- **Ministarstvom prosvjete** u oblasti statistike obrazovanja;
- **Agencijom za elektronske medije** na području statistike elektronskih medija;
- **Agencijom za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost** u cilju razmjene podataka i informacija kojima raspolažu potpisnice u skladu sa Zakonima koji regulišu njihovu djelatnost.

Potpisivanje sporazuma unaprijediće međuinstitucionalnu saradnju, koja je neophodna za uspostavljanje funkcionalnog sistema za proizvodnju zvanične statistike, za nacionalne i evropske potrebe. Na ovaj način će se izbjegći dupliranje statističkih podataka na nivou Crne Gore, smanjiti troškovi prikupljanja podataka i opterećenost izvještajnih jedinica.

4. Sistem zvanične statistike Crne Gore proširen je za još jednog proizvođača zvanične statistike, Ministarstvo nauke, u oblasti statistike "Istraživanje i razvoj", shodno izmjenama i dopunama Programa zvanične statistike 2014-2018. godine.

b. Biznis register

Ostvarena unaprjeđenja u 2015. godini su:

- na zvaničnom web sajtu Zavoda objavljeno je "Saopštenje o broju i strukturi poslovnih subjekata koji su u stranom vlasništvu u 2014. godini";
- sprovedena su dva istraživanja: Istraživanje o poslovanju srednjih i velikih preduzeća i Istraživanje o preduzećima koja imaju jedinice u sastavu;
- u skladu sa Regulativom (EZ) 177/08^[1] urađen je prvi primjer profilisanja kompleksnih preduzeća (Desk profiling).

c. Klasifikacije

Ostvarena unaprjeđenja u 2015. godini su:

- potpuna implementacija Klasifikacije proizvoda po djelnostima - CPA 08 u oblastima statistike u kojima se koristi;
- implementacija GEONOM klasifikacije u statistici spoljne trgovine.

---

^[1] <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2014:177:FULL&from=EN>

3.1 Diseminacija podataka i odnosi sa javnošću

U 2015. godini štampano je i objavljeno 6 publikacija, objavljena su 282 saopštenja (mjesečna, kvartalna i godišnja). Izdata saopštenja su dizajnerski, tekstualno, grafički i sadržajno unaprijeđena. Povećana je dostupnost podataka na zvaničnom web-sajtu, zbog prevoda svih sadržaja na engleski jezik.

Tabela 3. Pregled publikacija Zavoda za statistiku u 2015. godini

R.br.	NAZIV PUBLIKACIJE	PERIODIKA	BROJ STRANA	TIRAŽ
	PUBLIKACIJE	6	594	
1.	Statistički godišnjak 2015.	godišnja	276	150
2.	Crna Gora u brojkama	godišnja	46	200
3.	Mjesečni statistički pregled (12 brojeva)	mjesečna	64*12	150
4.	Potrošnja energenata u sektoru usluga u Crnoj Gori	periodična	114	300
5.	Godišnja statistika saobraćaja, skladištenja i veza	godišnja	40	web
6.	Indikatori materijalnih tokova u Crnoj Gori 2006-2013.	periodična	54	web
	SAOPŠTENJA			
	Ukupno saopštenja	282	1 – 20	web
	ANALIZE		34	
1.	Mirror analiza - statistika spoljnotrgovinske razmjene	periodična	17	web
2.	Poslovanje preduzeća u Crnoj Gori u 2014.	godišnja	17	web
	METODOLOŠKA UPUTSTVA	18	278	
1.	Procjene stanovništva	periodična	4	web
2.	Nacionalna klasifikacija obrazovanja ISCED	periodična	40	web
3.	Osnovni demografski pokazatelji	periodična	10	web
4.	Potrošnja energenata	periodična	5	web
5.	Porodična poljoprivredna gazdinstva Istraživanje o biljnoj proizvodnji i jesenjoj sjetvi	periodična	15	web
6.	Bilans biomase	periodična	10	web
7.	Bilans električne energije	periodična	10	web
8.	Bilans naftnih derivata	periodična	10	web
9.	Bilans uglja	periodična	10	web
10.	Građevinski radovi	periodična	20	web
11.	Porušene zgrade sa stanovima i adaptaciji stambenog prostora	periodična	16	web
12.	Potrošnja građevinskog i pogonskog materijala	periodična	12	web
13.	Investicije	periodična	6	web
14.	Anketa o radnoj snazi	periodična	80	web
15.	Dolasci i noćenja turista	periodična	7	web
16.	Nautički turizam	periodična	6	web
17.	Kružna putovanja stranih brodova	periodična	7	web
18.	Indeks potrošačkih cijena	periodična	10	web

3.1.1 Odnosi sa javnošću

U toku 2015. godine Zavod za statistiku je održao 5 konferencija za štampu:

- objavljivanje preliminarnih rezultata bruto domaćeg proizvoda za 2014. godinu (april 2015. godine);
- objavljivanje rezultata obračuna bruto domaćeg proizvoda po potrošnjoj metodi za I kvartal 2015. godine (jul 2015. godine);
- objavljivanje rezultata obračunatog bruto domaćeg proizvoda (BDP) u skladu sa ESA 2010 metodologijom: konačni rezultati godišnjeg BDP za 2014. godinu, revidirana serija podataka za period 2010 – 2013. godine i preliminarni rezultati kvartalnog BDP za II kvartal 2015. godine (septembar 2015. godine);
- objavljivanje publikacije “Rezultati istraživanja o potrošnji energenata u sektoru usluga u Crnoj Gori 2014. godine” (decembar 2015. godine);
- objavljivanje rezultata obračunatog kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (BDP) u skladu sa ESA 2010 metodologijom (preliminarni rezultati kvartalnog BDP za III kvartal 2015. godine i revidirana serija podataka za period 2010 – 2014. godine) i rezultati obračuna Bruto nacionalnog dohotka u skladu sa ESA 2010 metodologijom za period 2010-2014. godine (decembar 2015. godine).

Na zvaničnu e-mail adresu Zavoda za statistiku u toku 2015. godine upućeno je 630 korisničkih zahtjeva. Od ukupnog broja zahtjeva, 583 se odnose na zahtjeve za podacima i informacijama od strane spoljnih institucija, dok je 47 zahtjeva upućeno od strane medijskih kuća. Najtraženiji podaci odnosili su se na područje statistike spoljne trgovine i to 228 zahtjeva i područje kratkoročnih indikatora 103 zahtjeva.

Zahtjevi su prema učestalosti upućivani prema sljedećim oblastima u Zavodu za statistiku i prikazani su u tabeli 4.

Tabela 4. Prikaz zahtjeva prema interesovanju korisnika

Statistička oblast	Institucije	Mediji	Ukupno
Spoljna trgovina	225	3	228
Kratkoročni indikatori	96	7	103
Demografija i popis stanovništva	63	26	89
Biznis registar	61	1	62
Statistika tržišta rada, uslova života, socijalnih usluga i potrošnje domaćinstava	51	4	55
Nacionalni računi	31	1	32
Poljoprivreda	23	-	23
Statistika obrazovanja, istraživanja i razvoja, kulture, pravosuđa i uprave	15	1	16
Cijene	9	2	11
Životna sredina	6	1	7
Upotreba IKT	3	1	4
Ukupno:	583	47	630

U septembru 2015. godine, Zavod je učestvovao na stručnoj konferenciji u Crnoj Gori:

- „Miločerski razvojni forum“ u organizaciji Saveza ekonomista Crne Gore, pod sloganom „Globalizacija, kultura i novi biznisi“ i
- INFOFEST-u na temu „Modernizacija prikupljanja podataka“.

3.2 Ostale razvojne aktivnosti (IT aktivnosti)

3.2.1 Tehnički uslovi

Za pojednostavljen prikaz podataka na zvaničnom web sajtu Zavoda za statistiku izrađen je projektni zadatak "Razvoj diseminacione baze podataka".

a) Hardverska unaprjeđenja:

- obezbijeđen je novi web server za portal, preko koga je izvještajnim jedinicama omogućen pristup aplikacijama za elektronski unos podataka;
- nabavljena nova hardverska oprema za elektronsku poštu (e-mail server).

b) Unaprjeđenje bezbjednosti sistema:

- unaprijeđena zaštita od neovlašćenog internet pristupa serverima Zavoda za statistiku, nabavkom i instalacijom hardvera (CISCO ASA firewall).

c) Licenciranje softvera:

- licencirani su svi softveri Zavoda za statistiku i instalirane su najnovije Windows korisničke licence:
  - MS Windows8.1 Enterprise, za 126 korisnika;
  - Microsoft Office Professional Plus 2013, za 126 korisnika.
- obezbijeđene su sljedeće serverske licence:
  - Windows Server Standard 2012, šest licenci R2;
  - SQL¹ Server Standard 2014, šest licenci;
  - CAL (Client access linceces) za SQL Server;
  - dvije licence za Exchange Server Standard;
  - CAL za 150 korisnika za Exchange Server.
- za razvoj i unaprjeđenje aplikacija nabavljeno je deset licenci za softver za razvoj web aplikacija (Visual Basic Studio).

d) Antivirus zaštita

- instaliran je korporativni antivirus program Kaspersky za 130 korisnika.

---

¹ Structured Query Language

3.2.2 Programiranje

Modernizacijom procesa prikupljanja, obrade i diseminacije podataka u 2015. godini uvedene su sljedeće metode:

- prikupljanje podataka putem internet – CAWI metoda, primjenjena je na statističko istraživanje "Mjesečno istraživanje trgovine na malo". U svrhu implementacije CAWI metode razvijen je i web portal;
- prikupljanje podataka korišćenjem lap topova - CAPI metoda, implementirana je na istraživanje "Anketa o broju stoke". Za ovo istraživanje razvijena je Blaise aplikacija;
- uvedena je primjena novih programskih alata Visual Basic.net, Blaise, kao i SQL Server 2014 za elektronsko čuvanje i arhiviranje podataka u cilju obezbeđivanja trajnosti elektronskih zapisa.

a) Nove aplikacije

U 2015. godini razvijene su nove aplikacije za sljedeća statistička istraživanja:

- istraživanje o strukturi zarada;
- istraživanje put od škole do zaposlenja u 2015. godini;
- istraživanje o potrošnji energenata u industriji, javnom i komercijalnom sektoru u Crnoj Gori u 2014. godini;
- istraživanje struktura prihoda i rashoda privrednih subjekata, preduzetnika i budžetskih korisnika.

Takođe, je razvijena aplikacija za praćenje sprovođenja IPA 2014 višekorisničkog projekta - GRANT projekat.

b) Programska unaprjeđenja:

- ažurirana je aplikacija za Istraživanje rashoda i prihoda u gazdinstvima i preduzećima.

4. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI I INTEGRACIJA U MEĐUNARODNI STATISTIČKI SISTEM

4.1. Evropske integracije

Crna Gora je otvorila Poglavlje 18 - Statistika u decembru 2014. godine.

U okviru procesa evropskih integracija, Poglavlje 18 - Statistika je u Izvještaju o napretku Evropske komisije za 2015. godinu, po prvi put ocjenjivano, shodno novoj metodologiji ocjenjivanja prema kojoj je Poglavlje 18 - Statistika jedno od 5 „pilot poglavlja“ na koje se primjenjivala nova metodologija izvještavanja. Poglavlje 18 - Statistika ocjenjivano je sa dva aspekta, od kojih se jedan odnosi na ocjenjivanje spremnosti jedne zemlje da postane država članica, a drugi na ostvareni napredak. Za 2015. godinu Poglavlje 18 - Statistika je dobilo ocjenu „određeni napredak“ i „određeni nivo spremnosti“. U samom Izvještaju o napretku date su dvije preporuke Evropske komisije:

1. ojačati ljudske i finansijske resurse i
2. nastaviti usklađivanje sa ESA 2010 metodologijom, uključujući i statistiku državnih finansija.

Zavod za statistiku na kvartalnom nivou održava sastanke radne grupe za Poglavlje 18 - Statistika, a cilj održavanja ovih sastanaka je da svi članovi budu upoznati sa aktivnostima u procesu usklađivanja ovog poglavlja, sa naročitim osvrtom na završna mjerila koja su definisana Zajedničkom pregovaračkom pozicijom u septembru 2014. godine.

Zavod za statistiku je aktivan učesnik u procesu usklađivanja ostalih poglavlja u kojima Zavod ima svog predstavnika. Zavod za statistiku je član ukupno 14 radnih grupa ostalih Pregovaračkih poglavlja:

1. Poglavlje 2 - Sloboda kretanja radnika;
2. Poglavlje 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj;
3. Poglavlje 12 - Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika;
4. Poglavlje 13 - Ribarstvo;
5. Poglavlje 16 - Oporezivanje;
6. Poglavlje 17 - Ekonomска i monetarna politika;
7. Poglavlje 19 - Socijalna politika i zapošljavanje;
8. Poglavlje 20 - Preduzetništvo i industrijska politika;
9. Poglavlje 22 - Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata;
10. Poglavlje 25 - Nauka i istraživanje;
11. Podgrupa za poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene;
12. Poglavlje 29 - Carinska Unija;
13. Poglavlje 30 - Spoljni odnosi;
14. Poglavlje 33 - Finansije i budžetske odredbe.

U okviru Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji za period 2016-2018. godine, Zavod za statistiku je definisao zakonodavne, strateške i administrativne okvire sa aspekta postojećeg stanja i budućih planova u navedenom periodu. Program pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji podrazumijevao je i ocjenu relevantnosti novih celexa koji su dodijeljeni Crnoj Gori u okviru Poglavlja 18 – Statistika.

U junu 2015. godine održana je video-konferencija između Crne Gore i Evropske komisije povodom završnih mjerila za Poglavlje 18 - Statistika.

Završna mjerila za privremeno zatvaranje Poglavlja 18 - Statistika su:

1. dostaviti ključne podatke nacionalnih računa u skladu sa ESA 2010 metodologijom i drugim relevantnim zahtjevima zajedno sa detaljnim opisom korišćene metodologije i
2. dostaviti Komisiji mapu puta za prenos preostalih tabela iz Programa prenosa podataka ESA 2010 transmisionim Programom.

Evropska komisija pozdravila je napredak koji je postignut u prethodnom periodu, a posebna pažnja je stavljen na mjerila za privremeno zatvaranje Poglavlja 18 - Statistika. Cilj konferencije je bio da se sa Evropskom komisijom razmotre predstojeće aktivnosti i dinamika realizacije istih u cilju ispunjenja završnih mjerila. Evropska komisija je na konferenciji pozdravila napor koji je Zavod za statistiku uložio u usklađivanje podataka načonalnih računa sa ESA 2010 metodologijom, naglašavajući da će dalji napredak zahtijevati povećanje ljudskih resursa Zavoda za statistiku.

Video konferenciji su pored predstavnika Zavoda za statistiku i Evropske komisije prisustvovali i predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, Centralne banke Crne Gore i Ministarstva finansija.

4.2 Međunarodni projekti

Uz saglasnost i podršku EUROSTAT-a, Zavod za statistiku je u okviru IPA II višekorisničkog programa (2014-2018.) postao direktni nosilac „GRANT ugovor-a“, čija je implementacija počela 2015. godine. Poseban značaj ovog tipa ugovora ogleda se u dijelu da se namijenjena sredstva IPA višekorisničkih projekata dodjeljuju direktno nacionalnoj statističkoj instituciji na upravljanje. Posebno ističemo da ovaj vid ugovora omogućava dodatna finansijska sredstva za Zavod, koja znatno utiču na brzi razvoj zvaničnog statističkog sistema. U cilju efikasnog korišćenja donatorskih sredstava kroz GRANT ugovore Zavod je u toku 2015. godine uspostavio sistem za pripremu i implementaciju GRANT ugovora. Koordinaciju i monitoring sistema vrši Odjeljenje za implementaciju međunarodnih statističkih projekata.

U toku 2015. godine službenici Zavoda za statistiku i drugih relevantnih institucija Crne Gore prisustvovali su na 145 međunarodnih konferencija, sastanaka, radionica, treninga ili studijskih posjeta van Crne Gore u cilju unaprjeđenja zvaničnog statističkog sistema Crne Gore.

IPA 2012 višekorisnička:

- 108 horizontalnih aktivnosti;

IPA 2014 višekorisnička:

- 9 horizontalnih aktivnosti;

IPA 2010 nacionalna:

- 5 studijskih posjeta;

Međunarodni sastanci:

- 23 sastanka.

a) IPA 2010 Nacionalni projekat

Završen je projekt IPA 2010, koji je trajao od maja 2013. godine - maja 2015. godine. Trajanje projekta je produženo sa 24 na 26 mjeseci u cilju ostvarenja svih planiranih aktivnosti. Ciljevi Projekta su se ticali četiri (4) komponente:

- komponenta 1: Statistika u oblasti poljoprivrede; uvođenje novih istraživanja, usavršavanje metoda za prikupljanje podataka i razvoj statističkog registra poljoprivrednih gazdinstava (SFR);
- komponenta 2: Nacionalni računi; dalja harmonizacija nacionalnih računa i statistike cijena;
- komponenta 3: Poslovna statistika; dalja harmonizacija poslovne statisitike sa EU standardima;
- komponenta 4: IT i uzorkovanje; poboljšanje IT podrške i metadata sistema u skladu sa evropskim i svjetskim standardima, uključujući uzorkovanje.

Zaključeno je da su ciljevi u pogledu 4 komponente, a uzimajući u obzir sve zahtjeve korisnika ostvareni i adekvatno podržani sa stanovišta održivih faktora, kao što su učešće i vlasništvo korisnika projekta, politike podrške, adekvatne tehnologije, kao i institucionalnih i upravljačkih kapaciteta Zavoda.

b) IPA 2012 višekorisnički projekat

IPA 2012 višekorisnički projekat – planirano trajanje projekta je decembar 2013. godine - novembar 2015. godine. Projekat je pokriva sljedeće oblasti:

- Metodologija nacionalnih računa;
- Agro-monetarna statistika;
- Godišnja biljna statistika;
- Statistika stočarstva;
- Istraživanje o strukturi zarada;
- Kratkoročna statistika;
- Međunarodna trgovina-dobra;
- Međunarodna trgovina-usluge;
- Istraživanje o prihodima i uslovima života;
- Statistika cijena - paritet kupovne moći;
- Statistika cijena – HICP.

U okviru ovog projekta u toku 2015. godine, realizovano je 108 aktivnosti kojima su prisustvovala 144 službenika. Tri službenika Zavoda za statistiku i jedan službenik Centralne banke su bili na stažiranju u EUROSTAT-u u okviru ovog projekta tokom 2015. godine.

c) IPA 2014 višekorisnički projekat - GRANT

IPA 2014 višekorisnički projekat – GRANT, planirano trajanje projekta je oktobar 2015. godine - avgust 2017. godine. Uz saglasnost i podršku EUROSTAT-a, Zavod za statistiku je u okviru IPA II višekorisničkog programa (2014-2018.) postao direktni nosilac „GRANT ugovor-a“, čija je implementacija počela u 2015. godini. Korišćenje ovakvih ugovora ima prednost u dijelu da se namijenjena sredstva IPA višekorisničkog projekta dodjeljuju direktno nacionalnoj statističkoj instituciji na upravljanje. Zavod u okviru ovog programa upravlja sljedećim procesima: edukacijom kadrova kroz prisustva velikom broju obuka, implementacijom pilot projekata, a uz pomoć ekspertske pomoći i organizacijom studijskih posjeta drugim nacionalnim statističkim institutima. U okviru programa pokriveni su sljedeći pilot projekti:

- Metodologija nacionalnih računa;
- ESA 2010 program transmisije podataka/Kvartalni nacionalni računi;
- Paritet kupovne moći;
- Biznis statistika: metodologija profiliranja, statističke jedinice preduzeća, EGR, grupe preduzeća u biznis registru;
- Istraživanje o korišćenju informacione tehnologije u domaćinstvima, pojedincima, preduzećima;

- Statistika saobraćaja;
- Kratkoročna statistika;
- Statistika turizma;
- Harmonizovani indeks potrošačkih cijena;
- Godišnja biljna statistika;
- Statistika stočarstva;
- Istraživanje strukture farmi.

U okviru ovog programa u toku 2015. godine, realizovano je 9 aktivnosti kojima je prisustvovalo 8 službenika.

d) Projekti finasirani od strane Ujedinjenih nacija – UN

1. Međunarodni monetarni fond (MMF)

Zavod je u toku 2015. godine učestvovao na kursu „*Sistem nacionalnih računa*“ u organizaciji MMF koji je održan u periodu od 20. jula do 14. avgusta 2015. godine u Vašingtonu u Sjedinjenim američkim državama.

2. Ujedinjene nacije za razvoj - UNDP

- U julu 2014. godine potpisana je sporazum između UNDP-a i Zavoda, kada je Zavod preuzeo ulogu izrade pripreme, organizacije i izrade računa materijalnih tokova i domaće potrošnje materijala - DMC indikatora u Crnoj Gori. Uloga Zavoda u ovom projektu ogledala se u analizi postojeće situacije, kada su u pitanju materijalni tokovi i DMC indikatori u Crnoj Gori, kao i sama izrada pomenutih indikatora. Rezultat projekta je publikacija, koja je javnosti predstavljena u februaru 2015. godine. Publikacija je odgovorila ključnom cilju, tj. izradi indikatora i sa tog stanovišta značajno obogatila zvaničnu statistiku Zavoda.
- U septembru 2014. godine potpisana je sporazum između UNDP-a i Zavoda sa ciljem realizacije projekta „*Dvogodišnje ažuriranje izveštaja o klimatskim promjenama*“ u trajanju od 8 mjeseci. Zavod je angažovan kao jedan od više implementacionih partnera. Cilj projekta je pružanje podrške Crnoj Gori na integriranju preporuka vezanih za klimatske promjene u nacionalne i sektorske razvojne politike, kroz proces jačanja institucionalnih i tehničkih kapaciteta koji je dijelom započet kroz izradu Nacionalnih izveštaja o klimatskim promjenama. Projekat je završen aprila 2015. godine nakon čega su javnosti predstavljeni njegovi ključni rezultati.

3. Dječiji fond Ujedinjenih nacija - UNICEF

- U 2015. godini Zavod je u saradnji sa UNICEF-om koordinirao prikupljanje podataka na godišnjem nivou za potrebe ažuriranja *TransMonEE* baze podataka. *TransMonEE* obuhvata niz podataka od značaja za socijalna i ekonomski pitanja važna za položaj i dobrobit djece, mladih i žena na nivou CEE/CIS država (države Centralne i Istočne Evrope i Zajednice nezavisnih država). Koordinator prikupljanja podataka za ažuriranje *TransMonEE* baze je Zavod, a prikupljanje podataka se vrši na međuinstitucionalnom nivou u saradnji sa sljedećim institucijama: Ministarstvo rada i socijalnog staranja, Institut za javno zdravlje, Uprava policije, Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje, JZU SB za plućne bolesti "Dr Jovan Bulajić" Brezovik, Zavod za zapošljavanje Crne Gore i Sigurna ženska kuća.
- U okviru saradnje koja je ostvarena sa UNICEF-om Zavod je pripremio Analitički izveštaj na temu „*Disagregacija podataka o djeci shodno nacionalnoj pripadnosti*“.

4. Međunarodna organizacija rada – ILO

Zavod za statistiku je na zahtjev Ministarstva rada i socijalnog staranja sproveo istraživanje „Put od škole do zaposlenja“ prema projektu Međunarodne organizacije rada. U vezi sa tim potpisani je sporazum sa Međunarodnom organizacijom rada, na period maj-decembar 2015. godine. Zavod je sproveo istraživanje i dostavio rezultate Međunarodnoj organizaciji rada. Ciljna grupa istraživanja su bili mladi, starosti od 15-29 godina, kao i vrijeme i aktivnosti koje oni provode od momenta izlaska na tržište rada pa do pronalaska „stabilnog“ posla. Projektne aktivnosti su realizovane shodno potpisanim sporazumima.

e) Projekti finasirani od strane Sekretarijata Energetske zajednice – Energy Community

Na inicijativu Sekretarijata Energetske zajednice, a u okviru projekta jačanja kapaciteta energetske statistike, Zavod za statistiku je sproveo godišnje istraživanje o potrošnji energenata u industriji, javnom i komercijalnom sektoru u 2014. godini. Na osnovu prijedloga Zavoda za statistiku i obavezujuće Izjave br. 01-3859 od 1. decembra 2014. godine, Sekretariat Energetske zajednice je odobrio finansiranje projekta u iznosu predviđenog budžeta, uključujući tehničku pomoć konsultanta koji je vršio nadzor nad implementacijom projekta. Tehničku pomoć i praćenje korišćenja dodijeljenih sredstava radi realizacije projekta vršio je Energetski institut „Hrvoje Požar“ iz Zagreba na osnovu ugovora br. UG-15-00034.

5. EKSTERNE REVIZIJE I KONTROLE

U 2015. godini u Zavodu za statistiku izvršene su dvije eksterne revizije i kontrole. Jedna se odnosila na kontrolu javnih nabavki od strane Uprave za inspekcijske poslove, Odsjeka za inspekciju javnih nabavki, dok je predmet druge revizije kontrola procesa plaćanja faktura od strane Odjeljenja za unutrašnju reviziju Ministarstva finansija:

- kontrola procesa plaćanja faktura od strane Odjeljenja za unutrašnju reviziju Ministarstva finansija, obavljena je u periodu od 20.11.2015. do 03.12.2015. godine. U nacrtu izvještaja i izvještaju revizije konstatovano je da je proces plaćanja faktura koji je bio predmet revizije sproveden adekvatno i efektivno;
- inspekcijska kontrola javnih nabavki odnosila se na zaključivanje i realizaciju ugovora javnih nabavki. Inspekcija je konstatovala da su ugovori zaključeni u skladu sa odlukama o izboru najpovoljnije ponude, u skladu sa zahtjevom za dostavljanje ponuda šopingom, pozivom za javno nadmetanje i tenderskom dokumentacijom. Konstatovano je da su fakture za robe i usluge urađene u skladu sa prihvaćenim cijenama iz najpovoljnije izabralih ponuda.

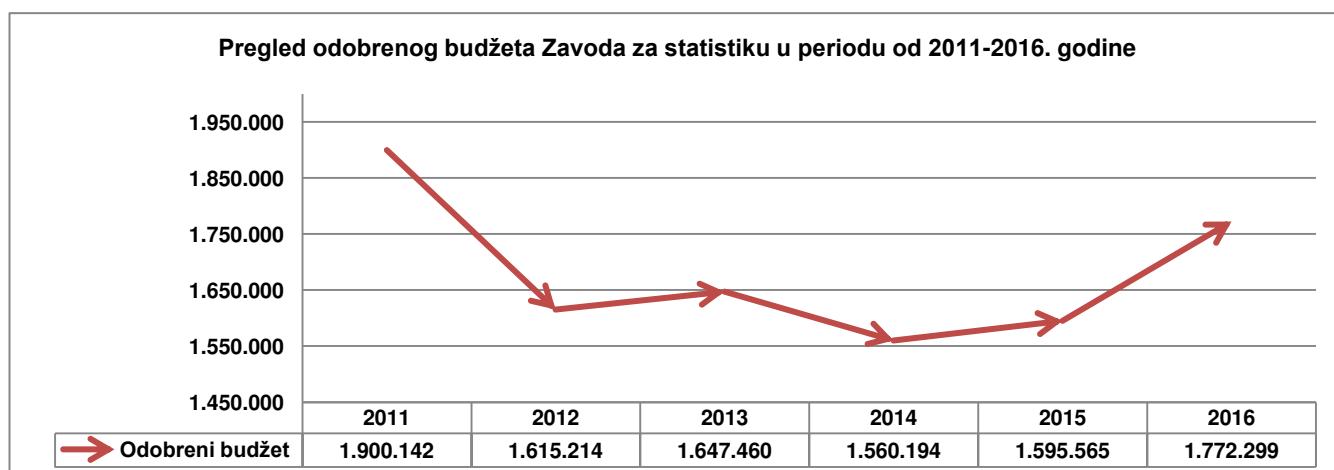
6. FINANSIJE I KADROVSKI RESURSI

6.1 Finansijski resursi

Zavodu za statistiku su za 2015. godinu odobrena budžetska sredstva u iznosu 1,59 mil. €, iskazana kroz dva Programa: Program statistička istraživanja, analize i informisanje i Program administracija. Realizovana redovna budžetska sredstva iznose 1.56 mil. €, što čini 98% od ukupno odobrenih budžetskih sredstava.

Planom javnih nabavki za 2015. godinu (br. 01-250 od 28.01.2015. godine) planirana je realizacija javnih nabavki u vrijednosti od 151.658,05 €. U toku 2015. godine realizovano je ukupno 16 nabavki šoping metodom i 5 otvorenih postupaka javnih nabavki. Realizovane javne nabavke u toku 2015. godine iznosile su ukupno: 138.534,22 € ili 91% od ukupno planiranih.

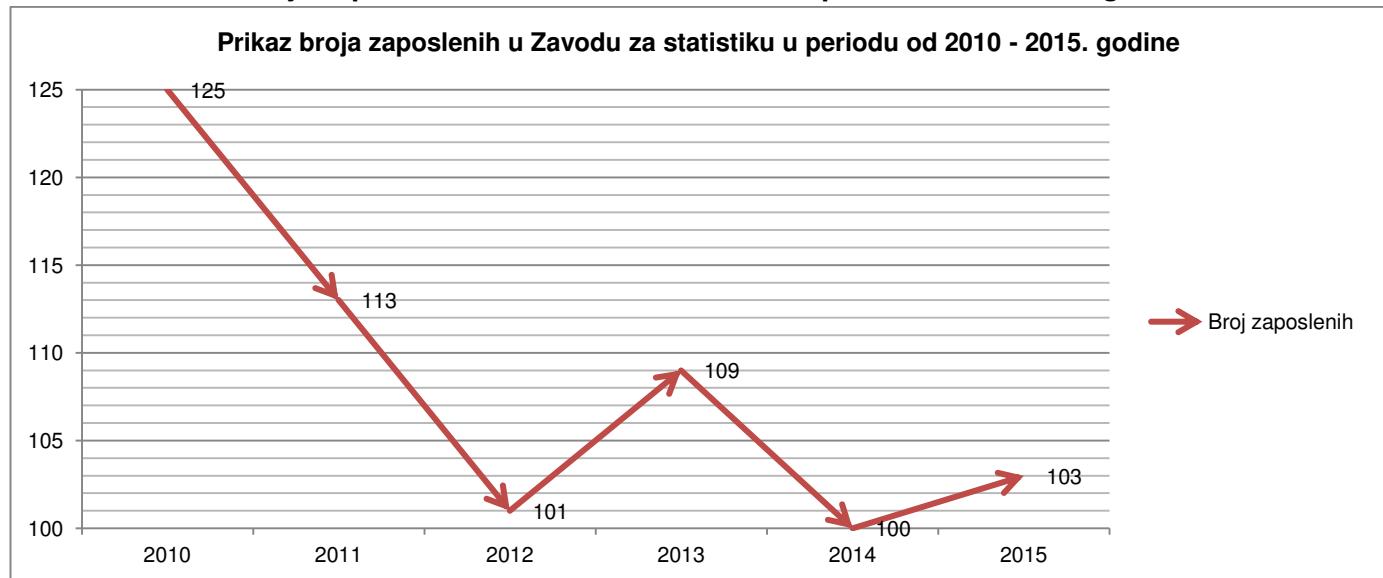
Grafik 1: Prikaz odobrenog budžeta Zavoda za statistiku u periodu 2011-2016. godine

6.2 Kadrovski i prostorni resursi

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Zavoda za statistiku predviđeno je 200 radnih mјesta, a na kraju 2015. godine u Zavodu su zaposlena 103 izvršioca.

Grafik 2: Prikaz broja zaposlenih u Zavodu za statistiku u periodu 2010-2015. godine

Ministarstvo finansija je dalo saglasnost Zavodu za statistiku na Kadrovski plan za 2015. godinu i odobrilo zapošljavanje 7 izvršioca. Shodno tome u 2015. godini zaposlena su na osnovu sprovedenog javnog konkursa 2 izvršioca na određeno vrijeme - visoki rukovodni kadar, a na osnovu spovedenog javnog oglasa 5 izvršilaca na neodređeno vrijeme i to 4 izvršioca - ekspertske kader i 1 izvršilac - izvršni kadar. Takođe, u 2015. godini na osnovu spovedenog javnog oglasa zaposlen je 1 izvršilac na određeno vrijeme - pripravnik.

Krajem 2015. godine 3 izvršioca na neodređeno vrijeme su tražila sporazumno prekid radnog odnosa, kojima je donijeto rješenje o prestanku radnog odnosa.

PRILOG.1 Spisak realizovanih statističkih istraživanja, shodno Godišnjem planu zvanične statistike za 2015. godinu

Red. br	Naziv statističkih istraživanja
Zavod za statistiku	
1	Analiza statistike državnih finansija - pilot istraživanje
2	Klasifikovanje institucionalnih jedinica po institucionalnim sektorima za ukupnu ekonomiju
3	Projekcije kvartalnog bruto proizvoda po proizvodnoj i potrošnoj metodi primjenom indirektnog pristupa
4	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun finansijskih usluga indirektno mjereneh
5	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti finansijskog sektora
6	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti sektora turizma u domaćoj radinosti
7	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti preduzetnika
8	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti nefinansijskog sektora
9	Kvartalno istraživanje o prihodima, rashodima i zalihamama
10	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti sektora poljoprivrede
11	Obračun kvartalnog bruto domaćeg proizvoda po proizvodnoj i potrošnoj metodi primjenom direktnog pristupa - pilot istraživanje
12	Obračun godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po potrošnoj metodi
13	Obračun godišnjeg Bruto domaćeg proizvoda (BDP) po proizvodnoj metodi
14	Formiranje elemenata potrebnih za obračun bruto domaćeg proizvoda: obračun bruto dodate vrijednosti i potrošnje sektora države
15	Obračun makroekonomskog agregata BND-a
16	Godišnje istraživanje primjene tabela ponude i upotrebe u obračunu bruto domaćeg proizvoda-pilot istraživanje
17	Istraživanje o strukturi prihoda i intermedijarne potrošnje po djelatnostima
18	Indeks potrošačkih cijena
19	Harmonizovani indeks potrošačkih cijena
20	Izvještaj o cjenovnoj konvergenciji prema Mastrihtskom kriterijumu
21	Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u stalnim poreskim stopama - pilot
22	Harmonizovani indeks potrošačkih cijena u administrativnim cijenama - pilot
23	Paritet kupovne moći – mašine i opreme
24	Paritet kupovne moći - potrošna dobra
25	Bruto domaći proizvod po stanovniku mјeren prema standardu kupovne moći
26	Paritet kupovne moći – građevinarstvo
27	Strukturalno istraživanje o poslovanju preduzeća
28	Istraživanje o investicijama u osnovna sredstva
29	Obračun investicija u osnovna sredstva u sektoru domaćinstva
30	PRODCOM
31	Statistika stranih filijala
32	Indeks cijena proizvođaca industrijskih proizvoda za izvoz
33	Indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda
34	Istraživanje o cijenama stanova u novogradnji
35	Indeks cijena industrijskih proizvoda iz uvoza
36	Istraživanje trgovine na malo

37	Istraživanje fizičkog obima industrijske proizvodnje
38	Istraživanje o potrošnji građevinskog i pogonskog materijala
39	Istraživanje o građevinskim radovima
40	Istraživanje o građevinskoj aktivnosti
41	Istraživanje u oblasti ostalih usluga
42	Poruštene zgrade
43	Istraživanje o trgovini na veliko
44	Istraživanje trgovine na veliko i malo motornim vozilima i motociklima
45	Istraživanje vrijednosti industrijske proizvodnje
46	Istraživanje trgovine na malo prema robnim grupama
47	Građevinske dozvole
48	Izvještaj o dolascima stranih brodova na kružnim putovanjima
49	Izvještaj o stranim plovilima za razonodu i sport
50	Istraživanje o dolascima i noćenjima turista u registrovanom smještaju sa 20 i više kreveta - pilot istraživanje
51	Istraživanje o dolascima i noćenjima turista
52	Indeksi jediničnih vrijednosti izvoza i uvoza roba
53	Spoljnotrgovinska razmjena sa inostranstvom- trgovina robama
54	Statističko istraživanje o naučno istraživačkoj djelatnosti - istraživanje i razvoj
55	Statističko istraživanje o upotrebi informaciono - komunikacionih tehnologija u preduzećima, domaćinstvima i pojedincima
56	Statistika rođenih
57	Statistika umrlih
58	Statistika sklopljenih brakova
59	Statistika razvedenih brakova
60	Procjena stanovništva
61	Osnovni demografski pokazatelji
62	Statistika unutrašnjih migracija
63	Statistika međunarodnih migracija
64	Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u 2021. godini
65	Anketa o radnoj snazi (ARS)
66	Statističko istraživanje o zaposlenima i zaradama zaposlenih – polugodišnje
67	Statističko istraživanje o zaposlenima i zaradama zaposlenih – mjesечно
68	Statističko istraživanje o osiguranicima - zaposleni po djelatnostima i opštinama
69	Anketa o potrošnji domaćinstava (APD)
70	Statistika prihoda i uslova života - EU SILC
71	Minimalna potrošačka korpa
72	Statističko istraživanje o punoljetnim licima protiv kojih je postupak po krivičnoj prijavi i prethodni postupak završen
73	Statističko istraživanje o punoljetnim licima protiv kojih je krivični postupak pravosnažno završen
74	Statističko istraživanje o maloljetnim licima protiv kojih je postupak po krivičnoj prijavi i pripremni postupak završen
75	Statističko istraživanje o maloljetnim licima prema kojima je krivični postupak pred vijećem pravosnažno završen
76	Statističko istraživanje ustanova za predškolsko vaspitno obrazovni rad
77	Statističko istraživanje za osnovne škole na kraju školske 2013/2014. godine
78	Statističko istraživanje za osnovno obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama na kraju školske 2013/2014. godine
79	Statističko istraživanje za osnovno obrazovanje odraslih na kraju školske 2013/2014. godine

80	Statističko istraživanje za osnovno muzičko obrazovanje na kraju školske 2013/2014. godine
81	Statističko istraživanje za srednje škole na kraju školske 2013/2014. godine
82	Statističko istraživanje za srednjoškolsko obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama na kraju školske 2013/2014. godine
83	Statističko istraživanje za osnovne škole na početku školske 2014/2015. godine
84	Statističko istraživanje za osnovno obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama na početku školske 2014/2015. godine
85	Statističko istraživanje za osnovno obrazovanje odraslih na početku školske 2014/2015. godine
86	Statističko istraživanje za osnovno muzičko obrazovanje na početku školske 2014/2015. godine
87	Statističko istraživanje za srednje škole na početku školske 2014/2015. godine
88	Statističko istraživanje za srednjoškolsko obrazovanje i vaspitanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama na početku školske 2014/2015. godine
89	Statističko istraživanje o akademskom, stručnom osoblju i strukturi visokoškolskih organizacija
90	Statističko istraživanje za upis studenata (osnovne studije)
91	Statističko istraživanje za diplomirane studente (osnovne studije)
92	Statističko istraživanje za doktore nauka
93	Statističko istraživanje za magistre nauka i specijaliste
94	Upis na postdiplomske i doktorske studije
95	Vannastavne aktivnosti učenika u osnovnim školama
96	Vannastavne aktivnosti učenika u srednjim školama
97	Simfonijski orkestar
98	Arhivi
99	Statističko istraživanje o bioskopima
100	Statističko istraživanje o pozorištima
101	Statističko istraživanje o televiziji
102	Statističko istraživanje o radio-difuznim operaterima i emiterima
103	Sportski klubovi
104	Ustanove za odrasle
105	Statističko istraživanje o korisnicima i oblicima socijalne zaštite
106	Statističko istraživanje o korisnicima dodataka za djecu
107	Domovi za smještaj djece lišene roditeljskog staranja
108	Centri za socijalni rad
109	Ustanove za zbrinjavanje djece i mladih ometenih u psihičkom i fizičkom razvoju
110	Statističko istraživanje domova učenika i studentskih domova
111	Ustanove za djecu i mlade sa poremećajima u ponašanju
112	Statističko istraživanje o stvorenom otpadu u industriji
113	Statističko istraživanje o komunalnom otpadu
114	Istraživanje o količinama otpada dovezenim na odlagalište – deponiju
115	Istraživanje o stvorenom otpadu u poljoprivredi
116	Istraživanje o stvorenom otpadu u sektoru građevinarstva i uslužnim djelatnostima
117	Istraživanje o sakupljanju i tretmanu otpada
118	Statističko istraživanje o sistemima za navodnjavanje
119	Godišnji izvještaj o javnoj kanalizaciji
120	Statističko istraživanje o korišćenju i zaštiti voda od zagađivanja iz industrije
121	Godišnji izvještaj o javnom vodovodu
122	Izvještaj o podizanju i gajenju šuma
123	Izvještaj o iskorišćavanju privatnih šuma
124	Izvještaj o proizvodnji šumskih sortimenata u državnim šumama

125	Izvještaj o iskorišćavanju državnih šuma
126	Godišnji izvještaj o promjenama u površini šuma
127	Izvještaj o štetama od požara u privatnim šumama
128	Izvještaj o štetama u državnim šumama
129	Izvještaj o građevinskim objektima, saobraćajnicama i mehanizaciji
130	Istraživanje o potrošnji drvnih goriva u domaćinstvima
131	Istraživanje o potrošnji drvnih goriva u školama
132	Istraživanje o potrošnji drvnih goriva u pekarama
133	Istraživanje o potrošnji drvnih goriva u pečenjarama
134	Istraživanje o potrošnji drvnih goriva u restoranima
135	Istraživanje o potrošnji drvnih goriva u auto servisima
136	Istraživanje o potrošnji drvne biomase u primarnoj preradi drveta
137	Istraživanje o proizvodnji i prodaji ogrjevnog drveta, višemetarske oblovine i drvnog ostatka
138	Istraživanje o proizvodnji i prodaji drvne sječe
139	Istraživanje o proizvodnji i prodaji drvnih briketa
140	Istraživanje o proizvodnji i prodaji drvnih peleta
141	Istraživanje o proizvodnji i prodaji drvenog uglja
142	Istraživanje o trgovini drvnim gorivima
143	Kompleksni energetski bilans
144	Bilans biomase
145	Bilans tečnih goriva
146	Bilans uglja
147	Bilans električne energije
148	Izvještaj o prometu na aerodromima
149	Izvještaj o infrastrukturi i prometu u vazdušnom saobraćaju
150	Izvještaj aerodromskoj infrastrukturi i prometu na aerodromima
151	Izvještaj o poštanskoj i telekomunikacionoj mreži
152	Izvještaj o trgovačkoj mornarici
153	Izvještaj o dolascima i odlascima brodova u lukama
154	Izvještaj o kapacitetu pretovarnih sredstava u pomorskom saobraćaju
155	Izvještaj o pretovaru u lukama
156	Izvještaj o pomorskom prevozu - stanje inventara
157	Izvještaj o prevozu putnika i robe u pomorskom saobraćaju
158	Izvještaj o putevima i mostovima
159	Istraživanje o željezničkoj infrastrukturi
160	Izvještaj o broju saobraćajnih nezgoda
161	Izvještaj vazdušnog saobraćaja
162	Izvještaj o poštanskim i telekomunikacionim uslugama
163	Istraživanje o lokalnom saobraćaju
164	Istraživanje o putničkom drumskom saobraćaju
165	Istraživanje o teretnom drumskom saobraćaju
166	Izvještaj o registrovanim drumskim motornim i prikljucnim vozilima
167	Izvještaj o prevozu putnika i robe u željezničkom saobraćaju
168	Saopštenje saobraćaja, skladištenja i veza
169	Izvještaj o cijenama poljoprivrednih proizvoda, repro materijala, sredstava za rad i usluga izvršenih za poljoprivredu
170	Izvještaj o poljoprivrednim preduzećima i zemljoradničkim zadugama

171	Izvještaj o rashodima i poljoprivrednoj proizvodnji gazdinstva
172	Izvještaj o prodaji poljoprivrednih proizvoda iz sopstvene proizvodnje poljoprivrednih preduzeća i zemljoradničkih zadruga
173	Izvještaj o otkupu poljoprivrednih proizvoda od individualnih proizvođača
174	Statistički registar poljoprivrednih gazdinstava
175	Izvještaj o ostvarenim prinosima ranih usjeva i prognoza prinosa kasnih usjeva
176	Izvještaj o ulazu sirovog mlijeka (kravljie mlijeko) i dobijeni mlijecni proizvodi
177	Izvještaj o ulazu sirovog mlijeka i dobijeni mlijecni proizvodi
178	Izvještaj o veterinarstvu
179	Izvještaj o stočarstvu poljoprivrednih gazdinstava - Anketa o broju stoke
180	Izvještaj o klanju stoke i živine u klanicama
181	Izvještaj o zasijanim površinama u proljećnoj sjetvi
182	Izvještaj o požnjevenim površinama i ostvarenim prinosima usjeva, voća i grožđa
183	Poljoprivredni računi (pilot)
184	Izvještaj o ribarima i ribolovnim sredstvima u morskom ribarstvu
185	Izvještaj o ribarstvu na rijekama, jezerima i ribnjacima
186	Izvještaj o morskom ribolovu
187	Statističko istraživanje o pesticidima
188	Istraživanje o preduzećima koje imaju jedinice u sastavu
189	Istraživanje o poslovanju velikih i srednjih preduzeća
Centralna banka Crne Gore	
1	Tržište novca
2	Kamatne stope
3	Obavezna rezerva
4	Platni bilans Crne Gore
5	Statistika drugih finansijskih institucija usklađenih sa EU regulativom
6	Bilans stanja banaka
7	Istraživanje o stanjima i promjenama na računima u inostranstvu
8	Istraživanje o kreditnim poslovima rezidenata sa inostranstvom
9	Istraživanje o poslovima direktnih ulaganja sa inostranstvom
Ministarstvo finansija	
1	Podaci o primicima , izdacima države mjesечно
2	Izvještaj o državnom dugu
3	Analiza državnog duga
4	Analiza konsolidovane javne potrošnje
5	Podaci o primicima i izdacima države i lokalne samouprave
6	Izvještaj o javnom dugu
Komisija za hartije od vrijednosti	
1	Berzansko poslovanje
2	Analiza finansijskih instrumenata
3	Analiza kolektivnih investicionih šema
Uprava carina	
1	Pregled naplate prihoda Uprave carina
Poreska uprava	
1	Registracioni podaci o pravnim i fizičkim licima - poreskim obveznicima
2	Mjesečna prijava za obračun poreza na dodatu vrijednost (PR-PDV2)
3	Mjesečni izvještaj o isplaćenim ličnim primanjima za zaposlene (OPD 1) i Izvještaj o obračunatim i plaćenim porezima

	i doprinosima (IOPPD)
4	Prijava poreza na dobit pravnih lica
5	Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica (GPPFL)
6	Osiguranici koji obavljaju poljoprivrednu djelatnost
Fond penzijskog i invalidskog osiguranja Crne Gore	
1	Izvještaj o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (mjesečni)
2	Izvještaj o korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja (godišnji)
Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore	
1	Izvještaj o prihodima i izdacima Fonda za zdravstveno osiguranje
2	Izvještaj o osiguranim licima po međunarodnim ugovorima o socijalnom osiguranju
Institut za javno zdravlje Crne Gore	
1	Izvještaj o radu i utvrđenim oboljenjima, stanjima i povredama u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti
2	Izvještaj o prijavljenim slučajevima i epidemijama zaraznih bolesti (mjesečni)
3	Izvještaj o izvršenim obaveznim imunizacijama protiv zaraznih bolesti
4	Izvještaj o porođajima
5	Izvještaj o pobačajima
6	Izvještaj o organizaciji i radu bolnica
7	Izvještaj o liječenim pacijentima u službi za bolničko-stacionarno lijeчењe
8	Izvještaj o radu i utvrđenim oboljenjima, stanjima i povredama u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti
9	Izvještaj o radu službe za transfuziologiju
10	Izvještaj o organizacionoj strukturi i kadrovima u zdravstvu
11	Izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće, flaširane, mineralne i izvorske vode
12	Izvještaj o zdravstvenoj ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe
13	Izvještaj o incidenciji narkomanije
14	Izvještaj o incidenciji malignih neoplazmi
15	Izvještaj o incidenciji šećerne bolesti
16	Izvještaj o incidenciji cerebrovaskularnih bolesti

Zavod za statistiku
IV Proleterske br. 2
81000 Podgorica
Tel: +381 (0)20 241 206
Fax: +381 (0)20 241 270
e-mail: **contact@monstat.org**
Web Site: www.monstat.org